

E.E. 4236
ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 286

8030

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 21ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007

Αριθμός 7990

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ (ΑΡ.2) ΤΟΥ 2007

(Νόμοι 30(I) και 122(I) του 2001, 139(I) του 2002, 10(I) και
80(I) του 2003, 144(I) του 2004, 117(I) του 2005, 9(I) και 82(I) του 2007)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι (Αρ.2) του 2007, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Αποζημιώσεις / ενίσχυση κτηνοτρόφων για την απώλεια εισοδήματος που προκύπτει από τους κτηνιατρικούς περιορισμούς που έχουν τεθεί λόγω αφθώδους πυρετού.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 12 Δεκεμβρίου 2007 λήφθηκε από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων κοινοποίηση από το Τμήμα Γεωργίας, μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, προσχεδίου νέου μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Αποζημιώσεις / ενίσχυση κτηνοτρόφων για την απώλεια εισοδήματος που προκύπτει από τους κτηνιατρικούς περιορισμούς που έχουν τεθεί λόγω αφθώδους πυρετού» (εφεξής το «Μέτρο»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Οι στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι η παραχώρηση αποζημιώσεων για απώλεια εισοδήματος στους χοιροτρόφους, αιγοπροβατοτρόφους και αγελαδοτρόφους οι οποίοι επηρεάστηκαν από τα περιοριστικά μέτρα που έλαβαν οι δημόσιες αρχές για αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιουργήθηκε μετά τον εντοπισμό από Κοινοτικό Εργαστήριο κρουσμάτων αφθώδους πυρετού στην Κύπρο¹. Συγκεκριμένα τα μέτρα που έχουν ληφθεί δεν επιτρέπουν, μεταξύ άλλων, την εξαγωγή χοίρων, χοιρινού κρέατος και σπέρματος και άλλων ειδών κρεάτων. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση του βάρους των ζώων και ιδιαίτερα την αύξηση της πυκνότητας σε βάρος της ευημερίας των ζώων. Για βελτίωση της ευημερίας των ζώων απαιτείται η άμεση απομάκρυνση αριθμού υπέρβαρων ζώων και παραχώρηση ενίσχυσης στους κτηνοτρόφους για τις απώλειες εισοδήματος που προκύπτουν. Επίσης το Μέτρο χορηγεί ενισχύσεις απώλειας εισοδήματος που προκύπτουν, από τη μη διάθεση της κεφαλής, του συκωτιού και για την απώλεια εισοδήματος από την αριθμού

¹ Βλέπετε επίσης Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6ης Νοεμβρίου 2007 για τη λήψη ορισμένων μέτρων προστασίας από τον αφθώδη πυρετό στην Κύπρο (ΕΕ L 289 της 7.11.2007, σ. 45).

σπέρματος των ζώων. Τέλος, περιέχει πρόνοια για την παραχώρηση αποζημίωσης για την απώλεια εισοδήματος λόγω αυξημένων δαπανών διατροφής για το διάστημα κατά το οποίο τα ζώα απείχαν από την ελεύθερη βιοσκή.

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

Δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι οι κάτοχοι κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις) οι οποίοι, είτε με βάση βεβαίωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών δεν τηρούν τις πρόνοιες αναφορικά με την ευημερία των ζώων λόγω των συνεπειών των εμπορικών περιορισμών ή άλλων κτηνιατρικών περιορισμών, είτε δε διέθεσαν τα προϊόντα τους λόγω των περιορισμών αυτών.

(δ) Κριτήρια

Οι κτηνοτρόφοι πρέπει να υποβάλλουν αίτηση στην Αρμόδια Αρχή. Οι αιτήσεις θα εξετάζονται από τετραμελή επιτροπή του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας. Μαζί με την υποβολή αίτησης απαιτείται και η προσκόμιση Πιστοποιητικού από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες που να πιστοποιεί ότι ο αιτητής λόγω των συνεπειών των εμπορικών περιορισμών που επέβαλαν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δεν τηρεί τις πρόνοιες αναφορικά με την ευημερία των ζώων.

Η Αρμόδια Αρχή σημειώνει ότι θα τηρηθεί η αρχή της αναλογικότητας για τον αριθμό των χοίρων που θα παραδώσει εκάστη χοιροτροφική μονάδα.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ το Δεκέμβριο του 2007 αμέσως μετά την έγκρισή του και θα λήξει την 31 Ιανουαρίου 2008, τελευταία ημέρομηνία έγκρισης των αιτήσεων για συμμετοχή στο Μέτρο. Οι δράσεις θα πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2008.

(ζ) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Η ένταση της ενίσχυσης είναι 100% με μέγιστο ποσό τις £70.000 ανά κάτοχο χοιροστασίου και £10.000 ανά κάτοχο ποιμνιοτροφικών και αγελαδοτροφικών μονάδων.

Χοιροτρόφοι:

Όσον αφορά τους χοιροτρόφους οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου είναι:

- Αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος λόγω της θανάτωσης των υπέρβαρων χοίρων για σκοπούς μεταπώλησης ή αποτέφρωσης η οποία υπολογίστηκε σε £0,85 ανά κιλό ζεστού σφαγίου αφαιρουμένου 2% του βάρους.

Η Αρμόδια Αρχή θα επωμιστεί τις δαπάνες για τη μεταφορά, σφαγή, τεμαχισμό, συσκευασία, ταχεία ψύξη και τα ψυκτικά συντήρησης τα οποία υπολογίστηκαν στις £27,50 ανά ζώο. Ο Οργανισμός Κυπριακής

Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας έχει αναλάβει την προκήρυξη δημόσιων προσφορών για τη διεκπεραίωση της μεταφοράς, σφαγής, τεμαχισμού, συσκευασίας και ψύξης των χοίρων. Σε περίπτωση που οι χοίροι θα αποτεφρωθούν η Αρμόδια Αρχή θα επωμιστεί τις δαπάνες για τη μεταφορά και την αποτέφρωση, οι οποίες υπολογίστηκαν στις £7,70 ανά ζώο. Ο Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας έχει αναλάβει την προκήρυξη δημόσιων προσφορών για τη διεκπεραίωση της μεταφοράς και αποτέφρωσης των χοίρων.

Το πισό ανά κιλό έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας το μέσο όρο τιμών των τελευταίων πέντε εβδομάδων (29/10/07 – 02/12/07) όπως καταγράφονται σε εβδομαδιαία βάση και αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή»). Το ύψος της ενίσχυσης αντιστοιχεί στο 100% της αγοραίας αξίας του ζωικού κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος διατροφής και τις απώλειες λόγω αύξησης της πυκνότητας των κτηνοτροφικών μονάδων.

- ii) Αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος λόγω της θανάτωσης χοίρων αναπαραγωγής ύψους £119,87 ανά υπέρβαρο χοίρο με ζωντανό βάρος τουλάχιστο 120 κιλά. Υπολογίζεται ότι θα θανατώνονται 100 χοίροι αναπαραγωγής κάθε μήνα.

Η Αρμόδια Αρχή θα επωμιστεί τις δαπάνες για μεταφορά και αποτέφρωση των ζώων, οι οποίες υπολογίστηκαν στις £7,70 ανά υπέρβαρο χοίρο αναπαραγωγής. Σε περίπτωση σφαγής για κατανάλωση των ζώων της μονάδας αναπαραγωγής που προορίζονται για εξαγωγή τότε θα δοθεί η διαφορά που προκύπτει μεταξύ της τιμής πώλησης ζώου αναπαραγωγής και κατανάλωσης.

- iii) Αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος λόγω της μη εξαγωγής δόσεων νωπού σπέρματος η οποία ανέρχεται στις £2,30 ανά δόση σπέρματος. Υπολογίστηκε από την Αρμόδια Αρχή ότι εξάγονται 1200 δόσεις σπέρματος το μήνα.

Το Μέτρο αγαφέρει ότι το ύψος της ενίσχυσης αντιστοιχεί στο 100% της αγοραίας αξίας της δόσης σπέρματος μείον τα έξοδα για τη σπερματοληψία και τη συσκευασία του σπέρματος.

Αιγοπροβατοτρόφοι:

- i) Αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος λόγω της απαγόρευσης διάθεσης της κεφαλής και του συκωτιού για κατανάλωση η οποία υπολογίστηκε στις £8 ανά ζώο.

Το Μέτρο αναφέρει ότι το ύψος της ενίσχυσης αντιστοιχεί στο 100% της αγοραίας αξίας της κεφαλής και του συκωτιού.

- ii) Αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος λόγω επιπρόσθετης επιβάρυνσης σε έξοδα διατροφής που προκύπτουν από την αποχή από την ελεύθερη βόσκηση η οποία υπολογίστηκε σε £0,50 για κάθε αίγα / πρόβατο αναπαραγωγής για κάθε μήνα.

Αγελαδοτρόφοι:

Αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος λόγω της απαγόρευσης της διάθεσης της κεφαλής και του συκωτιού για κατανάλωση η οποία υπολογίστηκε στις £18 ανά ζώο για μοσχάρια ηλικίας μέχρι 24 μηνών. Για τα μοσχάρια άνω των 24 μηνών θα δίδεται πιοσό £13,50 ανά ζώο μόνο για το συκώτι εφόσον οι κεφαλές των αγελάδων δε διετίθεντο στην κατανάλωση και πριν από την εμφάνιση του αφθώδους πυρετού λόγω της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας εγκρισης του καθεστώτος ενίσχυσης μέχρι και το τέλος του 2008. Οι δεσμεύσεις για την βοοειδών και ως εκ τούτου δεν υπολογίζονται ως απολεσθέν εισόδημα. Το Μέτρο αναφέρει ότι το ύψος της ενίσχυσης αντιστοιχεί στην τιμή αγοράς της κεφαλής και του συκωτιού.

(ζ) Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Στο Μέτρο αναφέρεται ότι το ύψος της συνολικής αποζημίωσης είναι £3.000.000. Το πιοσό αυτό αναμένεται να δεσμευτεί από την ημερομηνία 1.1.2007. Το πιοσό αυτό αναμένεται να δεσμευτεί από την ημερομηνία 1.1.2008. Οι δεσμεύσεις για το 2007 ανέρχονται στο £1.200.000 και για το 2008 στο £1.800.000.

(η) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο απαγορεύει τη σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») ή με ενισχύσεις de minimis ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό.

(θ) Νομική βάση

Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 05/12/2007.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

- (α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98². Επίσης, το άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

² ΕΕ L 142 της 14.05.1998, σ. 1.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

(β) Όσον αφορά τις πληρωμές στις επιχειρήσεις μεταφοράς, σφαγής, τεμαχισμού, συσκευασίας, ψύξης ή αποτέφρωσης των υπέρβαρων χοίρων η Αρμόδια Αρχή έχει διασφαλίσει ότι δε θα είναι ψηλότερες από την τιμή αγοράς (market rate) των υπηρεσιών που θα προσφέρουν οι επιχειρήσεις εφόσον θα επιλεγούν με τη διαδικασία των δημόσιων προσφορών από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

Παρόλο που οι ενισχύσεις για τη μεταφορά, σφαγή, τεμαχισμό, συσκευασία, ψύξη ή αποτέφρωση των υπέρβαρων χοίρων θα δοθούν στις επιχειρήσεις που θα παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες και όχι απευθείας στους κτηνοτρόφους, οι κτηνοτρόφοι θεωρούνται ως οι τελικοί δικαιούχοι του συνόλου των ενισχύσεων που θα χορηγηθούν με βάση το Μέτρο. Παρά ταύτα σημειώνεται ότι υπό κανονικές συνθήκες το κόστος μεταφοράς, σφαγής, και επεξεργασίας των ζωικών αποβλήτων επιβαρύνεται ο αγοραστής των χοίρων και όχι ο παραγωγός. Ανάλογες δαπάνες επιβαρύνουν τον παραγωγό μόνο στην περίπτωση ψόφιων ζώων η οποία δεν καλύπτεται από το Μέτρο. Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις αυτές δεν αποτελούν πλεονέκτημα προς τους επηρεαζόμενους κτηνοτρόφους από το οποίο οι υπόλοιποι κτηνοτρόφοι δεν επωφελήθηκαν³. Ως εκ τούτου δεν αποτελούν κρατικές ενισχύσεις υπό την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

(γ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:

- (i) χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση θα παρέχεται από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Το εν λόγω Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος στους κτηνοτρόφους οι οποίοι επηρεάστηκαν από τα απαγορευτικά μέτρα που λήφθηκαν λόγω της ύπαρξης κρουσμάτων αφθώδους πυρετού καθότι τους απαλλάσσει από δαπάνες που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένοι να επωμισθούν οι ίδιοι.

³ Απόφαση της Επιτροπής State aid no NN 95/2000 (ex N 562/2000) – UNITED KINGDOM – Pig Welfare (Disposal) Scheme.

- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαίρετα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε κατόχους κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, των οποίων τα κτηνοτροφικά υποστατικά έχουν επηρεαστεί από τον εμπορικό περιορισμό σε ζωοκομικά προϊόντα ο οποίος επιβλήθηκε λόγω του αφθώδους πυρετού.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένους κτηνοτρόφους και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, τούτο είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις τιμές των προϊόντων και ως εκ τούτου να απειλήσει με νόθευση του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (γ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001⁴ (εφεξής ο «Κανονισμός»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέτρου βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού, οι ενισχύσεις «αποζημίωσης των γεωργών για απώλειες που προκλήθηκαν από νόσους ζώων και φυτών ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς» συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι:

- (i) η αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται μόνο σε σχέση με απώλειες εισοδημάτων λόγω υποχρεώσεων απομόνωσης και δυσχερειών ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου.
- (ii) η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 100%.
- (iii) η ενίσχυση να περιορίζεται σε απώλειες που προκαλούνται από νόσους των οποίων η εστία έχει αναγνωριστεί επίσημα από τις δημόσιες αρχές.

Όσον αφορά την προϋπόθεση (iii) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού, επισημαίνεται ότι οι δημόσιες αρχές, αμέσως μετά τη λήψη των αποτελεσμάτων από

⁴ ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

το Κοινοτικό Εργαστήριο με τα οποία διαπιστώθηκε η ύπαρξη κρουσμάτων αφθώδους πυρετού, αναγνώρισαν επίσημα τη νόσο και λήφθηκαν άμεσα μέτρα για αντιμετώπιση της κατάστασης. Προέβηκαν στον αυστηρό περιορισμό (καραντίνα) της περιοχής και δημιουργία ζωνών προστασίας και επιτήρησης σε ακτίνα 3 χλμ. και 10 χλμ., αντίστοιχα, από κάθε κρούσμα. Σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής της 6^{ης} Νοεμβρίου 2007 για τη λήψη ορισμένων μέτρων προστασίας από τον αφθώδη πυρετό στην Κύπρο⁵ δεν επιτρέπεται η εξαγωγή ζώντων ζώων από ολόκληρη την Κύπρο ούτε η εξαγωγή κρεάτων βοοειδών, αιγοπροβάτων, χοίρων και σπέρματος από τη ζώνη επιτήρησης των 10 χλμ. Επειδή περισσότερα ζώα παραμένουν στις κτηνοτροφικές μονάδες για περισσότερο χρονικό διάστημα, αυξάνεται η πικνότητα των ζώων σε επίπεδα μη αποδεκτά με αποτέλεσμα να απειλείται η ευημερία τους. Ως εκ τούτου η ανάγκη για την άμεση απομάκρυνση των υπέρβαρων ζώων προκύπτει ως άμεση συνέπεια των μέτρων που έλαβαν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Η Επιτροπή σε Απόφασή της έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι απώλειες των κτηνοτρόφων από την άμεση ανάγκη απομάκρυνσης υπέρβαρων ζώων λόγω των υποχρεωτικών απαγορευτικών μέτρων που έλαβαν οι δημόσιες αρχές για αντιμετώπιση της νόσου⁶ και αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες για ενίσχυση. Νοείται ότι η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να διεξαγάγει ενδελεχείς ελέγχους και να πιστοποιεί ότι πράγματι η ευημερία των ζώων είναι σε μη αποδεκτό επίπεδο και επιπλέον να διαπιστώνει ότι αυτό οφείλεται αποκλειστικά σε ζώα που έγιναν υπέρβαρα λόγω των περιοριστικών μέτρων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και τα οποία πρέπει να οδηγηθούν στη σφαγή ή αποτέφρωση ως μέτρο αποσυμφόρησης της κτηνοτροφικής μονάδας.

Σύμφωνα με την προϋπόθεση (i) (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού, αποζημιώσεις προς τους κτηνοτρόφους μπορούν να χορηγηθούν κατά 100% για απώλειες εισοδήματος οι οποίες έχουν προκληθεί λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης του ζωικού κεφαλαίου. Το κοινοτοιηθέν Μέτρο περιλαμβάνει στις επιλέξιμες δαπάνες αποζημιώσεις κατά 100% για τις απώλειες εισοδήματος ανά υπέρβαρο ζώο που θα θανατωθεί λόγω των περιοριστικών εμπορικών μέτρων που επιβλήθηκαν. Το Μέτρο συμπεριλαμβάνει επίσης αποζημιώσεις για μεν τους χοιροτρόφους για το απολεσθέν εισόδημα που προκύπτει λόγω της μη εξαγωγής σπέρματος από τις μονάδες αναπαραγωγής χοίρων για δε τους αιγοπροβατοτρόφους και αγελαδοτρόφους για το απολεσθέν εισόδημα λόγω της απαγόρευσης διάθεσης της κεφαλής και συκωτιού για κατανάλωση. Τέλος για τους αιγοπροβατοτρόφους το Μέτρο προβλέπει αποζημιώσεις για την απώλεια εισοδήματος λόγω επιπρόσθετης επιβάρυνσης σε έξιδα διατροφής που προκύπτουν από την υποχρέωση αποχής των ζώων από την ελεύθερη βόσκηση στη ζώνη επιτήρησης των 10 χλμ.

Ο Κανονισμός δεν περιλαμβάνει παραδείγματα για το μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ως απώλεια εισοδήματος και επομένως επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους να το καθορίσει ανάλογα με την περίπτωση. Κρίνεται ότι η αγοραία αξία του ζώου πριν από την εμφάνιση της νόσου αντιστοιχεί στην απώλεια εισοδήματος που προκύπτει λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης που επέβαλαν οι δημόσιες αρχές. Επίσης η αγοραία αξία του σπέρματος, της κεφαλής και συκωτιού των ζώων που δε θα διατεθούν αντιστοιχεί στην απώλεια εισοδήματος που προκύπτει λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης που επέβαλαν οι δημόσιες αρχές. Η Αρμόδια

⁵ ΕΕ L 289, της 7/11/2007, σ. 45.

⁶ State aid NN 25/2001 – United Kingdom – The Livestock Welfare Disposal Scheme.

Αρχή οφείλει να υπολογίζει την αποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους για τις απώλειες αυτές με τέτοιο τρόπο ώστε η ένταση της ενίσχυσης να μην ξεπερνά το 100%.

Η αποζημίωση για τους χοιροτρόφους καθορίστηκε από την Αρμόδια Αρχή σε £0,85 ανά κιλό ζεστού σφάγιου λαμβάνοντας υπόψη το μέσο όρο των τιμών των τελευταίων πέντε εβδομάδων (29/10/07 – 02/12/07) όπως καταγράφονται σε εβδομαδιαία βάση και αποστέλλονται στην Επιτροπή. Η Αρμόδια Αρχή διαβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει υπεραποζημίωση λαμβάνοντας υπόψη το κόστος διατροφής και τις απώλειες λόγω αύξησης της πυκνότητας των κτηνοτροφικών μονάδων. Με βάση τα στοιχεία αυτά ο Έφορος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η τιμή ανά κιλό ζεστού σφάγιου, με τον τρόπο που καθορίστηκε, αντανακλά το εισόδημα που έχασαν οι χοιροτρόφοι λόγω της νόσου και ως εκ τούτου η ενίσχυση που θα λάβουν είναι συμβατή με τις πρόνοιες του Κανονισμού και δεν αποτελεί υπεραποζημίωση.

Σημειώνεται ότι για τους χοίρους αναπαραγωγής που θα θανατωθούν η Αρμόδια Αρχή καθόρισε το ποσό της αποζημίωσης σε £119,87 ανά ζώο. Η Αρμόδια Αρχή δεν παρουσιάζει τον τρόπο υπολογισμού του ποσού αυτού και ως εκ τούτου ο Έφορος δεν είναι σε θέση να γνωρίζει κατά πόσο αντιστοιχεί στην αγοραία αξία των χοίρων αναπαραγωγής. Ως εκ τούτου, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι η ενίσχυση που θα παραχωρηθεί δεν αποτελεί υπεραποζημίωση.

Η Αρμόδια Αρχή οφείλει να διασφαλίζει ότι τα πιοσά που καθορίστηκαν να χορηγούνται ως απώλεια εισοδήματος λόγω μη διάθεσης της κεφαλής, του συκωτού και των δόσεων σπέρματος δεν υπερβαίνουν την αγοραία αξία τους πριν από την εμφάνιση της νόσου.

Όσον αφορά την απώλεια εισοδήματος λόγω επιπρόσθετης επιβάρυνσης σε έξοδα διατροφής που προκύπτουν από την υποχρέωση αποχής των ζώων από την ελεύθερη βόσκηση, η Αρμόδια Αρχή έχει την ευθύνη να ζητεί στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι δαπάνες για διατροφή των αιγοπροβάτων, λόγω των περιορισμών που επιβλήθηκαν, αυξήθηκαν. Στο Μέτρο αναφέρεται ότι η Αρμόδια Αρχή έχει διεξαγάγει σχετική επιτόπια έρευνα και έχει διαπιστώσει ότι σύμφωνα με την υπάρχουσα βλάστηση εάν τα ζώα βιοσκούσαν κανονικά θα γινόταν εξοικονόμηση στα έξοδα διατροφής τουλάχιστο £0,50 ανά ζώο το μήνα. Ως εκ τούτου κρίνεται ότι η χορηγία για την απώλεια εισοδήματος από την αποχή των ζώων από την ελεύθερη βοσκή δεν υπεραποζημιώνει τους αιγοπροβατοτρόφους.

Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 του Κανονισμού, από το ανώτατο ποσό των δαπανών ή ζημιών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση πρέπει να αφαιρούνται:

- (i) τα πιοσά που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί στο πλαίσιο καθεστώτων ασφάλισης και
- (ii) οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της νόσου, οι οποίες διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί.

Οι προϋποθέσεις (i) και (ii) της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του Κανονισμού θα πρέπει να αναφερθούν ρητά στο Μέτρο. Σημειώνεται ότι το Μέτρο ήδη αναφέρει ότι για τον υπολογισμό της χορηγίας για την απώλεια εισοδήματος λόγω της μη

διάθεσης των δόσεων σπέρματος θα αφαιρούνται τα έξοδα σπερματοληψίας και συσκευασίας.

Τέλος, οι προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 10 του Κανονισμού ικανοποιούνται καθότι οι εν λόγω ενισχύσεις εντάσσονται στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο για την πρόληψη, τον έλεγχο ή την εκρίζωση της νόσου αφού η σχετική Οδηγία 2003/85/EK⁷ του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2003 για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού έχει μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία μέσω της ΚΔΠ 872/2004. Επίσης, όπως αναφέρεται στο Μέτρο, η νόσος περιλαμβάνεται στον κατάλογο νόσων των ζώων του Διεθνούς Γραφείου Επιζωτιών και/ή στο παράρτημα της Απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁸.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού απαγορεύεται η σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό. Το Μέτρο συμπεριλαμβάνει σχετική απαγόρευση και κατά συνέπεια ικανοποιείται η πρόνοια του άρθρου 19 του Κανονισμού.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, κρίθηκε πως το μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου που αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες όπως περιγράφονται στο Μέρος 2 (σ) της παρούσας απόφασης πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί, νοούμενου ότι θα ληφθούν υπόψη οι πιο πάνω διευκρινίσεις.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Αποζημιώσεις / ενίσχυση κτηνοτρόφων για την απώλεια εισοδήματος που προκύπτει από τους κτηνιατρικούς περιορισμούς που έχουν τεθεί λόγω αφθώδους πυρετού» πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.
- B. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, και εγκρίνεται από τον

⁷ ΕΕ L 306 της 22.11.2003, σ. 1.

⁸ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 19.

Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου νοούμενου ότι θα αναφερθεί ρητά ότι:

«κατά τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος των κτηνοτρόφων θα αφαιρούνται οποιαδήποτε ποσά εισπράχθηκαν στο πλαίσιο καθεστώτος ασφάλισης καθώς και οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της νόσου, οι οποίες διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί».

- Γ. Η Αρμόδια Αρχή οφείλει να διασφαλίζει ότι η αποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους για απώλειες εισοδήματος οι οποίες έχουν προκληθεί λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης του ζωικού κεφαλαίου δε θα ξεπερνά το 100% της απώλειας. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η ενίσχυση που θα χορηγηθεί για τους χοίρους αναπαραγωγής, δηλαδή £119,87 ανά ζώο, δεν αποτελεί υπεραποζημίωση.
- Δ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(Χρίστος Ανδρέου)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 13 Δεκεμβρίου 2007.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.286 (719.1.3.23.1.1.12)